

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po njem, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ožnamila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznamila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafljevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnamila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljalstva telefon št. 85.

Slovenski sokolski zlet v Domžalah.

Velepomemben dan je bil večerajšnji za Domžale in zapisan bo v zgodovini tega krasnega razvinitajnega se kraja z zlatimi črkami. Slovensko sokolstvo je poletelo večeraj v Domžale, ta od priseljenih Nemcev tako naskakovani kraj, katerega skušajo ti popolnoma dobiti v svoje roke. Različna znamenja zadnjega časa glede domžalskih razmer niso bila nič kaj razveseljiva, in »Slovenska Sokolska zveza« je v polni meri izpolnila svojo dolžnost stati na braniku v obrambi za slovensko očetnjo, ko je napravila večerajšnji zlet v Domžale.

Prekrasen dan je bil, na državnem kolodvoru v Šiški se je pa trlo na stotine in stotine ljubljanskega in šišenskega občinstva. Sokolov je bilo okoli 250, največ seveda ljubljanskih, potem onih iz Šiške, Kranja (37), Ribnice (16), Javornika, Jesenice, Novega mesta, Maribora, Idrije, Postojne, Trsta itd. Sokoli so se odpravili s posebnim vlakom ob tričetrt na 3. Že v Šiški jih je občinstvo srčno pozdravljalo, istotako na Črnučah, ko so se pa pripeljali v Trzin, ki si je nadel praznično obleko in bil ves v slovenskih zastavah, mlajih in slavolikih, sprejelo jih je staro in mlado tako iskreno, tako ljubeznivo, kot sprejme le brat brata. V Trzinu so Sokoli izstopili. Na postaji jih je pričakal domžalski Sokol z domžalsko godbo, ki je igrala sokolsko koračnico. Ko so se Sokoli razvrstili, pozdravil jih je v imenu domžalskega Sokola njegov starosta brat Engelmann, star častitljiv mož, krepkega glasu in visoke junaške rasti. V navdušenih besedah je poudarjal, kako srčno vesel je domžalski Sokol, da je njegov kraj doletela čast, da ga obiščejo bratje Sokoli iz vseh slovenskih pokrajin in ga podkrepe v boju za obstanek slovenstva v Domžalah. Naj bi bilo Sokolom bivanje v Domžalah prijetno in naj bi šli iz njih s prepričanjem in upanjem, da bo njih zlet v tem krasnem kraju obrodil najlepših uspehov v narodnem oziru.

Krepki »na zdar«-klici so zazirali med Sokoli.

Odgovoril je zvezin starosta brat dr. Ravnihar, zahvaljujoč se na prisrčnem pozdravu in pozdraveč krepko četo domžalskega Sokola, ki zbira v sebi največje moči, da jih

vzgoji v trdne narodnjake in navdušene branitelje narodnih pravic.

Sokoli so nato odkorakali proti veliki (Dunajski) cesti. Tu je bil napravljena slavolok. Pri njem so se ustavile sokolske čete in jih je pozdravil v imenu občine trzinski župan g. Colnar, v imenu ognjegašev učitelj g. Blejce in v imenu trzinskih deklet g. Čena. Narobetova. Zadnji pozdrav je bil krasen, posebno ko je govorila g. Narobetova o lepoti slovenske zemlje in krasoti svojega rojstnega kraja. Njen govor je bil tako navdušen in navdušujoč, da so Sokolom, ki so jo slišali, stopile solze v oči. Čast takemu zavednemu slovenskemu dekletu!

Vsem trem pozdraviteljem se je zahvalil »Zvezin« starosta brat dr. Ravnihar in izražal veselje nad narodno zavednostjo Trzincev in Trzink.

Vrta trzinska dekleta so nato vsem Sokolom pripela krasne šopke na surke.

Med sviranjem mestne društvene godbe ljubljanske in domžalske, ki sta se vrstili, so Sokoli odkorakali skozi Depalo vas proti Stobu. Formirali so se v 4 zapore. Pri vzhodu v Stob je bil napravljena slavolok, kjer je pozdravil Sokole v imenu občine g. Cerar, v imenu ognjegašev gosp. Majer in v imenu obrtnikov gosp. Jezernik. Vsem trem se je zahvalil brat dr. Ravnihar.

Korakali smo nato skozi Stob. Nismo se videli kake vasi tako krasno okrašene s slovenskimi zastavami. Vsaka najmanjša hiša je imela po več zastav. Ljudstva je bilo vse polno ob cesti in navdušeni »živijo«-klici so doneli od vseh strani, tintum so pa nežne roke obsipale Sokole s šopki.

Pri domžalski šoli je pozdravil Sokole z vsem občinskim svetom — nemških odbornikov seveda ni bilo — domžalski župan g. Janežič, poudarjajoč pomen sokolskega zleta v Domžalah. Odgovoril mu je zopet brat dr. Ravnihar.

Čimbolj smo se bližali svojemu cilju, temveč ljudstva je bilo na obeh straneh široke ceste, temvečje navdušenje, tem gostejši dež šopkov in cvetlic in tem lepša okrasitev hiš. Prostor, kjer se je imela vršiti javna telovadba, je bil pa že tako lepo in bogato okrašen s slovenskimi zastavami in zastavicami, da je privedeljem čestitati na tej okrasitvi.

Prikorakali so Sokoli še le ob 1/25. na telovadišče. Ponosna dou-

žalska dekleta v narodni noši so jih obsula z dišečimi šopki in cvetlicami.

Ob 1/6. je bila javna telovadba. Izvajalo je okoli 100 telovadcev proste vaje, ki so na mnogobrojno ljudstvo napravile najlepši vtisk in občudovanje. Bila je nadalje telovadba na orodju, potem telovadba vzorne vrste na orodju, na konci so se pa izvajale vzorne praške vaje. Prve in zadnje je spremljala društvena godba ljubljanska. Viharno poskanje je sledilo vsem proizvajanjem.

Po telovadbi sta se vršili veselici pri Kovaču po domače »pri Kebru« in pri Kuharju po domače »pri Froncu«. Na prvem je igrala ljub. godba, na drugem pa domžalska. Obsežna vrtova sta bila premajhna za tisoče ljudi, ki so morali kar stati, na sto in sto jih je pa odšlo v bližnje slovenske gostilne k Juvan u, Potočniku in na pošto. Povsod, zlasti pa v prvih dveh pri Kebru in Froncu, se je kmalu razvila ona neprisiljena prijetna zabava, ki je mogla le med pravimi prijatelji in brati, ki se srčno ljubijo. Godbi sta morali vedno in vedno ponavljati lepe slovenske in slovenske komade, vmes je pa orila iz navdušenih grl mila naša domača pesem.

Le prehitro so potekle kratko odmerjene ure. Čas ločitive je prišel. Vrli Domžalci in okoličani ter prijazne Domžalke in okoličanke so nas spremili z domžalsko godbo na kolodvor. Navdušenje je bilo nepopisno! Mogočno so donele pesmi kakor »Le pa naša domovina«, »Naprej zastava slave« itd. in iz tisočev grl je orilo »Živijo« in »Na zdar!«

Odpeljali smo se zopet v dveh dolgih vlakih, dolgo je pa še za nami bučalo mogočno navdušenje na postaji in v bližnji zbranega ljudstva, ki prihaja k zavesti, da si je v svoji preveliki in neizmerni zapljuditvi zredilo na svojih prsih strupenega gada-Tirolea, ki ni prišel po drugo na Kranjsko, kakor kruh služiti, zdaj pa hoče gospodovati tistim, ki so mu dali kruh in mu ga še dajo.

Upamo, da je večerajšnji sokolski zlet v Domžalah, katerega se je v obilnem številu udeležilo naše narodno ženstvo in visokošolsko dijaštvo, podlaga vztrajnemu delovanju zavednih slovenskih Domžalcev, ki naj v najbližji bodočnosti sebi in svojem z vsemi dopustnimi sredstvi pribore popolen slovenski značaj Domžalam.

Domžale so bile slovenske, so in morajo biti vedno slovenske in nič drugačne.

Hrvaška politika.

Zagreb, 15. avgusta. Ban Rakodec za je že dobil z Dunaja dekrete, s katerimi se sprejme demisijski bivših sekcijških načelnikov dr. Nikolića, dr. Bradaja in Rojca, toda dekretov ne izroči, ker še ni našel naslednikov. Ban čaka, da se mu posreči sestaviti novo unionistično stranko — ako se mu sploh posreči — ter vzame iz nje nove sekcijške načelnike.

Veliki župan Georgijević je odšel v Karlove vari ter se ne vrne več na svoje mesto. Tudi veliki župan v Požegi pl. Jurković je prošil za upokojitev; nasprotno pa je veliki župan sremski Hideghety na priogovarjanje bana umaknil svojo prošnjo za penzioniranje.

»Gazzetta di Torino« priobčuje razgovor s trgovskim ministrom Kossuthom o hrvaškem vprašanju. Kossuth je izjavil, da ogrska vlada ne misli izvršiti nasilstva na škodo Hrvatov na gospodarskem ali kulturnem polju, toda doseči hoče, da se suvereniteta ogrske države spoštuje tudi na Hrvaškem.

Minister pl. Josipovič je pokazal nekemu dunajskemu dopisniku pismo bana Rakodec za, ki obžaluje, da so na ogrskem nestrni glede rešitve hrvaške krize ter s tem ovirajo mirni razvoj. Na Ogrskem zahtevajo nasilna sredstva, prepovedanje shodov, opozicija bi se le smejala v pest, ako bi ubogal take nasvete, zakaj s tem bi dal povod, da bi me napadali v parlamentu. Minister je pristavil, da ban sploh ne misli na kaka nasilstva, ne misli prepovedovati shodov, a tudi volilno gibanje ni utemeljeno, ker se sabor ne razpusti, temu se jeseni zopet sestane kakor vsako leto. Do septembra se ne stori ničesar za razvozanje hrvaških razmer.

Nemadžarske narodnosti na Ogrskem.

Budimpešta, 15. avgusta. Slovaški poslanec Milan Hodža je izjavil napram nekemu časnikarju, da se morajo narodnostne stranke preosnovati v veliko demokratično stranko, kar je bil že davno predlagal, a je plenum poslanske zbornice njegov predlog spomlad zavrgel. Jeseni vložil še enkrat isti predlog, ker narodnostna stranka sicer propade. Le z demokratično politiko se more ojačiti.

Tudi rumunski poslanec Vlad je izjavil na svojem shodu solidarno

z Maninjem, da nemadžarski poslanci ne pripuste jeseni v poslanski zbornici nobene predloge rešiti, dokler se ne predloži načrt za splošno volilno pravico.

Nagodba z Ogrsko

Budimpešta, 15. avgusta. V stanovanju bolnega trgovskega ministra so imeli vsi ministri posvetovanje o tekočih zadevah. Pri tem so razpravljali tudi o nagodbi. Nagodbeni pogajanja se ne prično šele 20., temuž je 10. septembra. Skoraj gotovo pride kmalu do končnega sporazumljenja med obema vladama, tako da bodeta mogli obe vladi v oktobru že predložiti parlamentoma gotov zakonski načrt.

Sestanki vladarjev.

Berolin, 15. avgusta. Dasi je bilo rečeno, da se pri sestanku med nemškim cesarjem in angleškim kraljem v Wilhelmshöhe ne bodo govorile napolitice, da se vzame sestanku politični značaj, vendar sta si napivala oba vladarja. Cesar Viljem je rekel v svoji napolitnici med drugim, da vidi v obisku izraz sorodniških in prijateljskih čustev. Kralj Edward je izjavil v svoji napolitnici, da je njegova glavna želja, naj bi med obema državama vladale najboljše in naprijetnejše razmere.

Išl, 15. avgusta. Kralj Edvard se je pripeljal danes ob 11. uri predpoldne v Gmunden, kamor mu je šel naproti cesar Franc Jožef z dvornim vlakom. Dočim sta si delala vladarja v Išu obiska, sestala sta se ministra baron Aehrenthal in Hardinge takoj k daljši konferenci. Popoldne sta imela še eno konferenco v stanovanju barona Aehrenthala. Razpravljala sta o vseh vprašanih aktualne politike ter sta pri tem z veseljem konstatirala, da staro prijateljstvo med obema državama še traja nespremenjeno. Posebno glede reformne akcije v Macedoniji vlada med obema vladama popolno sporazumljenje. Le glede justične reforme v Macedoniji so nazori Avstrije in Anglije nekoliko različni. Avstrija hoče priznati sultanovi obetljivosti ter vsled tega uvajati justične reforme le polagama, dočim je Anglija na stališču, da je treba tudi te reforme pospešiti. Glede Maroka zastopa Anglija stališče, da naj deželo poveri Franciji in Španiji brez vmešavanja kake tretje velesile. Ministra sta končno baje tudi razpravljala o bodočnosti Turčije v slučaju, da sultan umre.

LISTEK.

Nesmrtnost v umetnosti.

Zaradi antologije slovenskega pesništva, ki jo je uredil dr. Plešič in jo je izdala »Matica Hrvatska«, se je v »Ljubljanskem Zvonu« začela med Zupančičem in Plešičem precej zasoljena polemika. Zupančič sodi s stališča pesnikov in ima prav; dr. Plešič sodi s stališča literarnih zgodovinarjev in ima tudi prav.

Ne mislim se vtikati v ta prepir, ki razen malega kroga literatov itak nikogar ne zanima, omenil sem ga samo, ker me je med branjem te polemike spreletelo spoznanje, kako minljiva je slava poetov in veljava njihovih del.

Ubogri poetje. V svoji dostikrat brezmejni nečimernosti, ki pa je za nje nepreporna lastnost, ker jim daje pogum in veselje do dela, si domišljajo, da je vsakemu izmed njih zagotovljena nesmrtnost, da bodo njegova dela živela morda cele veke in da bodo še poznim rodovom oznanjala slavo njihovega očeta. V resnici pa je vsa ta slava le na papirju in le redkokdaj realna, in nihče ne zapade

tako hitro pozabljenju kakor pesnik in njegova dela, ne glede na to, da je pesništvo tisti del lepih umetnosti, za katero se ljudje itak najmanj zanimajo.

Kiparstvo in slikarstvo sta dve umetnosti, kateri stvarjati večnolepe proizvode. Nazori o kiparstvu in o slikarstvu so se sčasoma znatno premenili in marsikateri umetnik, ki je svoj čas užival znamenito veljavo, je vsled tega danes docela pozabljen in nevaževan, toda o resnično dovršenih umotvorih velja kakor pred vekom tudi danes le eno mnenje, in stoletja niso čisto nič premenila na tem mnenju. Nesmrtni so samo proizvodi obrazilnih umetnosti, samo slikar in kipar stvarjata večne vrednote.

V nekem smislu velja to pač tudi za glasbo, a samo v jako omejenem smislu. Načini izražanja menjavajo v glasbi jako hitro. Kako sta izražala svoje misli še Donizetti in Rossini in kako vse drugače Wagner ali Richard Strauss. Toda kar je bistvo glasbe, namreč inspiracija, glasbene ideje, to je lahko večne veljave. Starogrška liturgijska glasba živi še danes — v ambrozijanskih spevih. Mozart je pač v tehniškem oziru zastarel, ali če bi enakoveren ženin njegova dela takorekoc transkribiral v modernem smislu, samo glede načina izražanja, ne glede inspiracij in

glasbenih misli, bil bi Mozart zopet ves naš.

Iz lepe literature žive še najdlje epska in dramatiška dela. Sofokles in Evripides hodita še dandanes po odrih, Shakespeare je še dandanes dramatiški velikan, Lope de Vega je vstal iz groba in uživa velike časti, a kdo se meni za Anakreona in za Sappho, za poete Shakespeareove, Vegove in Molierove dobe? Pozabljeni so in pokopani.

Vzrok temu je, da so v dramatiških in epskih delih glavna stvar dejanja in misli. V teh delih nastopajo ljudje in se kaj zgodijo, in če so ti ljudje tipi in dejanja večno zanimivega značaja, potem je tem delom zagotovljena nesmrtnost.

Poete, v najožjem smislu te besede, zlagatelje pesmi namreč, pa polaga svet kaj hitro v grobišče, nad katerim je zapisano »literarna zgodovina«. Danes dobi lovovr venec, jutri je že pozabljen. Vzrok temu pa je, da je v pesnitvah glavna stvar razpoloženje — štimunga — misli, če jih je sploh kaj, in dejanje, če ga je sploh kaj, pa so postranska stvar. Pesnitev in glasba imata eno in isto nalogo: vzbuditi gotovo štimungo — razloček pa je, da doseže glasba svoj smoter direktno s toni, ki so lahko večni, pesem pa posredovanjem jezika, ki živi, se hitro razvija in se

preminja tako, da je danes lahko lepota, kar je jutri že neukusno in banalno.

Kakor je duh časa vedno drugačen, tako je tudi duh jezika vedno drugačen. Pesem pa vzbudi le tedaj štimungo, če je zložena v duhu časa in v duhu jezika dotičnega časa, v katerem živimo. Valjavec, Cegnar in nekateri drugi so zložili v duhu in v jeziku svojega časa več pravih umotvorov, a danes jih čitajo samo še dijaki v Šketovih čitankah in se bavijo z njimi samo naši Glaserji — drugim ljudem ni čitanje teh umotvorov nič več užitek, nego le muka. Blizu enake usode so deležni tudi že različni mlajši pesniki. Vzemimo samo Stritarja in Jurčiča. Kako malo je ljudi, ki bero še Stritarjeve pesmi — a koliko jih je še, ki bero Jurčiča z užitkom in veseljem. Lirik in epik!

Enako se godi poetom po vsem svetu in pri vseh narodih. Celotno možje, kakor Goethe in Byron, niso utekli tej usodi, kaj šele drugi poetje. In to je naravno. Kajti čim se premeni fiziognomija jezika, nam je pesnik že tujec. Človek mora čutiti v tem jeziku, ki ga pesnik rabi, oziroma pesnik mora pisati jezik, v katerem čutijo ljudje; iz pesnikovih besed mora čitatelj slišati najnežnejše stvari, drugače je štimunga nemogoča in zato zastarajo pesmi tako hitro. Naj-

mlajšim ljudem je dandanes že Gregorčič, v katerem vendar ni prav nič rafiniranega, ki je kot pesnik preprosti in umljiv, precej tuj in kar pojmiti ne morejo, da je ljubljene tiste generacije, ki je bila mlada pred 20 leti.

Samo umotvori, ki so neodvisni od duha časa in od sredstev izražanja, so nesmrtni pa ostanejo to, tudi če se nazori bistveno premene. Stolno cerkev v »Kelmorajnu« bo svet občudoval kot umotvor dovršene lepote tudi še čez stoletja, kakor stolno cerkev v Milanu; Venera iz Mila bo imela vedno tisto veljavo, ki jo ima dandanes.

Vse to mi je šumelo po glavi, ko sem čital, kako pesnik Zupančič stresa svojo jezo nad literarnim zgodovinarjem Plešičem. In ko sem potem pregledal Plešičevo avtologijo, sem se prepričal, kako hitro zastarajo pesniki. Ubogi poetje — celo armado jih je zbral Plešič v svoji knjigi, a na prste ene roke jih našteje, ki naredo danes kaj vtiska na čitatelja. Pesem je res podobna dekletu. Ta je danes cvetoča v lepoti, jutri pa stara baba; pesem te danes pretrese, jutri pa leži v grobu in strši samo še po čitankah in antologijah.

Fr. Ž.

Preganjane učiteljstva na Bolgarskem.

Sofija, 15. avgusta. Ker je vlada odpustila 71 srednješolskih profesorjev in ljudskošolskih učiteljev, ki so se izrekli v prilog disciplinarnim vseučilišnim profesorjem, je začelo med učiteljstvom zelo opasno vretje. Učitelji, ki so večinoma socialisti, prirede prihodnjo nedeljo velik protestni shod proti vladi. K shodu je povabljen učiteljstvo iz cele kneževine. Bati se je velikih demonstracij.

Vstaši v Macedoniji.

Solun, 15. avgusta. Na potu v Seres so bolgarski vstaši ubili grškega popa in dva kmeta.

Carigrad, 15. avgusta. Turki časopisi poročajo, da je tajnik grškega metropolitana v Florini na javni cesti ubil bolgarskega ministra (?) Ilija. Morilec je policija ustrelila.

Položaj na Ruskem.

London, 15. avgusta. Več mesecev trajajoča pogajanja za veliko rusko posojilo na mednarodni podlagi, se bližajo uresničenju. Po končanih sestankih vladarjev se razglasi angleško-ruski dogovor. Rusko posojilo bo znašalo 1200 milijonov kron ter se postavi v razmerje z načrti za gradnjo novega ruskega brodogradilnice.

Petrograd, 15. avgusta. V vojaškem taboru v Krasnoje Selu so zaprli nekega tehnika in dve učenci višje dekliske šole zaradi revolucionarne propagande med vojaštvom.

Francoski socialisti.

Pariz, 15. avgusta. Kongres francoskih socialistov v Nancyju je zavrnil predlog Hervéja, naj bi se državljanji vseh dežel pozvali, naj odgovore na vsako napoved vojske z vojaškim štrajkom in z vstajo. Sklenilo pa se je, proti razoroževanju buržoazije in oboroževanju delavskih sil pripraviti splošno ljudsko oboroževanje.

Punt v Maroku.

Pariz, 15. avgusta. Francoski poveljnik v mestu Tangerju je prepovedal ropanje pod smrtno kazenjo.

Francoska oklopnica »Gloire« od časa do časa še vedno bombardira okolico Casablance, kjer se zbirajo puntarji.

Posebno nevaren je za Evropejce položaj v Mazaganu. Puntarji imajo Evropejce takorekoč za ujetnike, da se maščujejo nad njimi, ako bi francosko vojaštvo naskočilo mesto. — Evropejci v Maroku so posebno vznemirjeni zato, ker je francoska vlada sklenila, da ne pošlje novega vojaštva, dasi general Drude neobhodno potrebuje več vojakov, ker se tudi maroška posadka neprestano množi.

Vojna v Centralni Ameriki.

London, 15. avgusta. V mehiškanskih vladnih krogih se govori, da bo v štirih dneh v Centralni Ameriki vojna. Začetek stori Guatemala z nasokom na Nikaragvo. Na eni strani sta Guatemala in Salvador, na drugi strani pa Honduras in Nikaragva.

Občni zbor „Slovenske Sokolske Zveze“.

Ob veliki udeležbi delegatov in drugih Sokolov se je vršil večeraj dopoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani letošnji občni zbor „Slovenske Sokolske zveze“ mirno in dostojno — povsem sokolsko.

Zborovanje je otvoril „Zvezin“ starosta brat dr. Ravnihar, ki je proglasil sklepčnost in poudarjal v nadaljnjem svojem nagovoru, da je „Slovenska Sokolska Zveza“ imela preteklo leto prestati strogo preskušnjo na vsesokolskem zletu v Pragi. Pokazati je imela, če ima dovolj življenske moči. Častno je prebila „Zveza“ to preskušnjo. Vsesokolski zlet v Pragi je v telovadnem oziru nadkrilil vse dosedanje telovadne priredbe na kontingentu. Pokazala se je tukaj organizatorična vztrajnost Čehov. Govornik izraža zbog tega iskrene čestitke narodu češkemu klicoč mu: „Na zdar!“ Za sodelovanje pri zletu je češka sokolska zveza poslala slovenski pismo zahvalo. Ako bi slovenski Sokoli še ne bili združeni v „Zvezi“, bi se ne bili mogli udeležiti mednarodne tekmovalne telovadbe, ko je mali slovenski narod tekmoval z največjimi telovadnimi zvezami. Čestitati se mora naši tekmovalni vrsti v mednarodni telovadni tekmi, ker je pridobila slovenskemu narodu čast in slavo pri vseh velikih narodnih Evrope. Istotako gredo čestitke vsem, ki so se udeležili v Pragi tekmovalne telovadbe.

V „Slovenski Sokolski Zvezi“ je danes združenih 29 sokolskih društev — od lani jih je pristopilo 7 novih.

Nekatera društva so naravnost vzorna, da ima „Zveza“ o njih najlepši pregled. Nekatera društva pa kažejo malomarnost in je vsekakor želeti, da se to odpravi.

Govornik pozdravi iskreno zastopnike, ki so prišli na slovenski vsesokolski parlament, predstavi oblastvenega zastopnika g. Jancigaja, imenuje za zapisničarja brata Kandareta ter za overovatelja zapisnika brata Bukovnika in Kostnapla. Naznani nadalje, da sta pravkar objavili svoj pristop k „Zvezi“ sokolski društvi v Skofiji Loka in Zireh, ki jih občni zbor sprejme v „Zvezo“.

O zveznem vaditeljskem zboru je poročal načelnik brat dr. Murnik. Ta zbor je imel 6 sej. Ustanovil se je v njem tehniški odsek. Vaditeljski zbor se je vztrajno pripravljaval na vsesokolska zleta v Zagrebu in Pragi ter podal navodila in pojasnila za njuno. V Zagrebu je nastopilo 477 slovenskih Sokolov. 86 se jih je udeležilo tekmovalne telovadbe. Dosegli so prvenstvo med vsemi telovadci, s čimer moramo biti gotovo zadovoljni. Tudi s Prago moramo biti zadovoljni, ker je slovensko sokolstvo doseglo pri mednarodni tekmovalni telovadbi tako časten uspeh. Slovenski Sokoli so se udeležili tudi tekmovalne telovadbe v višji vrsti in so med 145 vrstami bili na 7. mestu. Poročevalce je navajal, koliko točk so dosegli posamezniki. Izmed slovenskih Sokolov jih je dobilo dve tretjini odlikovanje, zato govornik čestita telovadcem. Spreveda v Pragi se je udeležilo nad 400 slovenskih Sokolov. Prostih vad se slovensko sokolstvo ni udeležilo, pa tudi slovenske telovadke niso nastopile vsled slabega vremena, vendar je njih nastop napravil v Čehih najboljši vtisk. Govornik je nato poudarjal, da je za prihodnost potrebno intenzivno sistematično vsakdanje notranje delo in kar je Sokol doslej dosegel, bodi le podlaga poznejšim uspehom. Redno vadbo, skrajno pazljivost in jekleno vztrajnost je torej zahtevati od vsakega telovadca, da izide v prihodnje slovensko sokolstvo še častnejše iz tekmovalne borbe. Govornik je pozival na prireditve javnih telovadb in skupnih izletov. Največja skrb sokolstva mora biti vsakdanja stroga šola.

Poročilo se je odobrilo in se je poročevalcu brat starosta zahvalil zanj. Tajniško poročilo je podal brat Kajzelj. Opisal je najprej sokolske dneve v Brežicah lani o Binkoštih ter prešel na vsesokolski zlet v Zagrebu 1. septembra 1906, ko je „Slovenska Sokolska Zveza“ prvokrat nastopila kot taka. Slovenci so zmagali pri telovadbi v višjem in nižjem oddelku in bili obdarovani.

Govornik je nato zelo obširno poročal o vsesokolski slavnosti v Pragi, ko so bili slovenski Sokoli povsod najprisrčnejše sprejeti. „Zveza“ je član mednarodne zveze v Antverpnu in sedi v odboru te zveze tudi zastopnik „Slov. Sok. Zveze“ ter se letna poročila tiskajo tudi v slovenskem jeziku.

Zvezno predsedstvo je imelo preteklo leto 19 sej, odbor pa 2. Sklepe, ki jih je storil odbor, je predsedstvo izvršilo.

Preteklo leto je „Zvezi“ pristopilo 7 novih sokolskih društev, in sicer Sokol v Zalcu, Krškem, Javorniku, Mariboru, Metliki, Ribnici in Gradcu. V Javorniku in Ribnici je predaval brat dr. Ravnihar, v Zalcu pa brat dr. Sernec. Vseh članov je 3152 in 676 telovadcev. Zastavi je preteklo leto razvil Sokol v Šiški in oni v Zalcu. Pravila Sokola za št. peterski okraj in Udmat je vlada že potrdila in se v kratkem vrši ustanovni občni zbor.

„Zveza“ je poslala na predsedstvo poslanske zbornice peticojo za slovensko vseučilišče.

Govornik se je zahvalil časopisu za priobčevanje „Zvezinih“ notic ter „Merkurju“ in ljubljanskemu Sokolu za prepustitev njih prostorov za seje.

Starosta brat dr. Ravnihar je omenil, da je „Zveza“ priredila lani sokolsko razstavo v Ljubljani in Zagrebu, za kar slednje je dobila diplomu od Hrvatov. Za razstavo ima posebno zaslug brat Vesel. Brat starosta se zahvali bratu tajniku za vsestransko natančno in temeljito poročilo, ki se je odobrilo. O denarnem stanju je poročal brat Vesel. Denarni promet se je zelo povišal zlasti vsled zletov v Zagrebu in Pragi. Dohodki so znašali 7082 K 16 h (prebitek lani 111 K 39 h, članarine 2029 K, zlet v Zagrebu 674 K 80 h, zlet v Pragi 3055 K 20 h), izdatkov je bilo 6923 K 96 h (zlet in razstava v Zagrebu 1071 K 36 h, zlet v Pragi 3589 K 70 h), Preostanka je 203 K 20 h. Vsega denarnega prometa je bilo 14006 K 12 h.

To poročilo se je odobrilo z zahvalo.

Ker je v imenu pregledovalcev računov brat Novak izjavil, da so vse denarne knjige in računi bili najdeni v redu, se je podelila predlagana odveza blagajniku in vsemu odboru.

Nato so se vršile volitve po listkih. Oddanih je bilo 81 glasovnic, med temi ena prazna. Izvoljeni so bili: za starosta brat dr. Ravnihar s 63 glasovi, za I. podstarosta brat dr. Rybač s 67 glasovi, za II. podstarosta brat dr. Sernec s 63 glasovi, za načelnika brat dr. Murnik s 77 glasovi, za tajnika brat Kajzelj s 63 glasovi, za blagajnika brat Vesel s 66 glasovi, za zapisničarja brat Bukovnik s 61 glasovi. Namestniki so bratje Boltavzar, Kostnapfel in Rogel, pregledniki računov pa bratje Novak, Sax in Šavnik.

Pri določitvi letnega prispevka se je vnela živahna debata in se je splošno poudarjalo, naj se zniža prispevek letno 1 K, ker so člani Sokola v mnogih krajih revni delavci in kmetski sinovi, ki težko utrpel vsak kračar. Sklenjeno je bilo, da se za prihodnje leto 1908 pobira letni prispevek po 70 h, odboru se je pa dalo pooblastilo, da sme v slučaju potrebe še bolj znižati udnino. Sprejet je bil tudi predlog, naj bi „Zveza“ zaprosila svoje dobavitelje, naj bi ji odstopili nekaj odstotkov čistega dobička od blaga, ki ga prodajo po „Zvezini“ inoijativji.

Pri slučajnostih je vprašal brat Kukec, če se je delalo v smislu sklepa lanskega občnega zbora na to, da se sokolska društva odslej imenujejo Sokol v . . . Brat starosta je odvrnil, da se je vse potrebno ukrenilo v tem oziru.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, se je brat starosta zahvalil za udeležbo in zaključil zborovanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16 avgusta.

— Včerajšnji sokolski zlet v Domžalah nekaterim ljudem ni bil nič kaj po volji. Med tiste nezadovoljneže spada žena tovarnarja Obervalderja, ki bi nosil gnoj v košu po Tirolah, da ni »neumnih Kranjcev« — kakor oni imenujejo Slovence — ki so mu s svojo pridnostjo pripomogli, da šteje stotisočake, dočim so njegovi delavci taki reveži, da jih visoki gospod še ne pogleda ne. Žena tega Tirolca je namreč zagrozila neki delavki, če se le ena tovarniških uslužbenk udeleži sokolske prireditve, da bodo vse odpuščene iz službe. Plemenita gospa so se prebito zmotili, če so mislili, da bodo njih groznje kaj zalegle! Kak pritisk hočejo izvrševati Tirolci nad svojimi slovenskimi uslužbenci, dokazuje, da je neki mož, ki je v službi pri Tirolcu, dejal svoji ženi: »Rajši te zabijem v tla, kakor pa da bi videl, da se udeleži sprejema Sokolov, ker nečem, da bi mene spodili iz službe.« Zavedna slovenska žena je pa vkljub temu storila svojo narodno dolžnost! Čast taki zavednosti! Iz tega se vidi, kako kruto in barbarsko postopajo Tirolci s Slovenci! Tipičen je tudi slučaj, ki se je zgodil v restavraciji pri kolodvorju. Hiša, v kateri je ta restavracija, je last slikarja g. Fr. Ks. Stareta iz Ljubljane. G. Stare je poslal že v sredo slovenske zastave v Domžale in naročil, da se morajo izobesiti na njegovi hiši. Kako se je pa v večeraj popoldne G. Stare začudil, ko je prišel v Domžale, pa ni imela njegova hiša nobenih zastav! Zvedel je kmalu, da jih je gostilničar oziroma gostilničarka prepovedala razobesiti, češ, da izgubi potem nemške goste. Ker je g. Stare dal izobesiti slovenske zastave, sta gostilničar in njegova žena zaprla gostilno in jo odkurila od doma. Slovenci so prihajali pit v to restavracijo, a dobil ni nobeden ničesar tudi zvečer ob 9. še nič. Sokolski zlet je pa ležal v želodcu tudi dobskemu kaplanu Mrharju. Na prižnici je svaril ljudje, naj se ga ne udeležijo, da ne okužijo svojih katoliških duš ob Sokolih, ki so polni liberalnega duha. Dobljeni so na to svarjenje odgovorili s tem, da se jih je še enkrat več udeležilo javne telovadbe in veselice, kakor bi se jih bilo sicer. Pravijo, da se niso nič okužili ob Sokolih, ki so »fejst fantje« in so jim bili silno všeč vsled njih živahnosti in lepe obleke. Kje vse najde nadut kaplan nevarnost za čednostno življenje! Domžalski Tirolci so svojo jezo nad sokolskim zletom pokazali s tem, da so si zabili vsa okna in zatvornice in potem v temi grizli ustnice, kadar je zabučala sokolska koračnica ali »Hej Slovanci«.

— K poročilu o sokolskem zletu v Domžalah je pripomniti še, da je vse došlo Sokole čakal na telovadišču kamniški Sokol, ki je v polnem številu prišel na zlet.

— Eno edino sredstvo! „Slovenec“ je preteklo sredo posvetil svetovnemu miru dolg uvodni članek, v katerem pretaka debele solze, da se bo haaska mirovna konferenca razšla, ne da bi se ji posrečilo zagotviti svetovni mir. Škofov list pravi, da se v Haagu zbranim diplomatom vkljub dolgotrajnim in vsestranskim posvetovanjem ni posrečilo, najti

uspešnega sredstva, ki bi imelo v sebi čudotvorno moč, zadržati v bodoče vsako rušenje svetovnega mira. A kar se ni posrečilo diplomatom, o čemer so si najprebrisanejši državniki vseh narodov zaman belili glave, to so rešili „Slovenčevi“ redakterji s samo edino potezo peresa! To so vam tiči, ti uredniki škofovega lista! Pa govore zlobni jeziki, da ti častivredni gospodje nimajo v glavi baš mnogo soli in da se jim včasih celo prav nevarno blede! Je pač res, da hudobni svet čisto neče poznati svojih najboljših duhov: ne samo da jih je ne spoštuje, še smešiti jih hoče in omalovaževati! Navajamo tu kot značilen vzgled gospode okrog „Slovenca“. Takšne brihtne glave, ki de-nejo z lahkoto v žakel, vse diplomate vesoljnega sveta, a vendar se jim smeje vsa slovenska javnost in dela dovptne in šale o njihovih vprav genialnih idejah! Poslušajte sedaj, kako so našli „Slovenčevi“ modrijani Kolumbovo jajce o svetovnem miru. Ko „Slovenec“ konstatuje, da haaska konferenca ni mogla vkljub velikemu trudu in naporu najti sredstva, ki bi zagotovila trajen svetovni mir, nadaljuje z največjo odvažnostjo in emfazjo: „Mi bi pač vedeli eno sredstvo, ki bi moglo vojske če ne odpraviti, pa vsaj omejiti, in to bi bila od vseh držav priznana duhovna avtoriteta.“ Tu imate, diplomatje, čarobno sredstvo, ki ste ga iskali doslej zaman, tu imate razvozljan gordijski voz, ki ste se dosedaj brezuspešno trudili ga razvozlati! Vse države se naj brezpogojno podvržejo njegovi svetosti rimskemu papežu, pa bo za vekov veke zagotovljen svetovni mir! O čudovita modrost, o nepojmljiva bistroumnost, s katero so rešili „Slovenčevi“ redakterji zamotano in zagonečno vprašanje o svetovnem miru! Ta občudovanja vredna duhovitost, kdo se more v tem oziru meriti z gospodo okoli „Slovenca“? Slava Kolumbovega jajca je otemnela, njegova zvezda je zatonila! Bodoči pozni rodovi bodo samo še govorili o čudovitem sredstvu, ki zagotavlja svetovni mir. In pričakovati je, da se bo haaska konferenca tudi izkazala hvaležno „Slovenčevim“ veleumom. Prejktone bodemo že te dni slišali, da je predlagal ta in ta veleugledni diplomat na haški konferenci, naj se v večer in trajen spomin postavi v pravkar početi zgradbi mirovne palače veličasten spomenik, na čegar pročelju se bodo v zlatu bleščale posvetilne besede: „Clarissimis inventibus pacificati mundi ex redactione „Slovenec“!

— Iz Črnege vrha nad Idrijo smo prejeli dolgo pismo, po pisavi sodeč, priprtega moža posestnika, kjer nam navaja, s kako umazanimi sredstvi se bojuje par zagrizenih klerikalcev s tamošnjim g. nadučiteljem Silvestrom. Med drugim poudarja, da so uprizorili nevhvaležni ljudje baš letos veliko gonjo, da se g. nadučitelj prestavi. Klerikalni kimavoči v obč. svetu in menda tudi krajni šolski svet je napravil nekaj neumen sklep za prestavo. Pisma radi pomajunkaja prostora ne moremo priobčiti, redemo samo kratko: „Mi vemo, kakšna delavna moč je gosp. Silvester na šolskem in izvenšolskem polju. In, kakor se je „Slovenec“ potegnil za dobropolskega Jakliča pred par leti, poudarjamo tudi mi danes z vsjo odločnostjo, da se g. Silvestru ne sme skriviti niti las na glavi, četudi pošteno politično deluje v korist črnovrške občine in v prosep napredne stranke. Narodno napredna stranka bode šla za delavne učitelje somišljenike v boju do skrajnosti.“

— Naše slabe strani. Večkrat se je že povdarjalo dejstvo, da se naš priprtoki „človek“ čudno hitro priuču kakemu tujemu jeziku! To je sicer priznana dejstvo, da baš Slovenci govore po več jezikom, primeri Čopa, „velikana učenosti“. Ali grajati pa moramo ono slabo razvado, da sedaj tam gori po Gorenjskem, kjer mrgoli prav v tem času vse polno Itačijanov, mladi ljudje pri vsaki prilležitosti hočejo pokazati, da so se naučili nekoliko laških besedi med gradnjo bohinske železnice. Na vsak korak, posebno pa na postajah slišiš, kako naši vozniki na vse grlo kriče: „prego, subito, avanti“ itd. — To je grda navada in naj bi se tudi kmalu opustila na korist splošnega našega položaja; kajti sicer bode oholi naš južni sosed res mislil, da se njega „irredenta patria“ v resnici že razprostira tja gori do bistrave Save!

— Vojaški veteranski kor v Ljubljani. V proslavo rojstnega dne cesarja Frana Josipa I. dne 18. avg. pridruži se vojaški veteranski kor o. in kr. posadki (vojaštvu), ki bo imelo na prostem v Zvezdi ob 7. uri zjutraj mašo. Zbirališče kornih članov je ob pol 6. uri zjutraj v korni pisarni. Obleka paradna. Po paradi bo zajtrkovalni koncert ljubljanske „Društvene godbe“ od pol 9. do pol 11. ure dopoldne na vrtu restavracije „Novi svet“. Vstop prost. V slučaju neugodnega vremena se

prestavi parada, kakor tudi koncert na nedeljo, dne 25. avgusta. — Nastop kora se določa za ta dan ob 7. uri zjutraj.

— Sekatura ali kaj? Vsled nevarnosti, da bi nalezli legar, ne smejo občevariti vojaški rezervisti z aktivnimi, eksercirati pa morajo skupaj! Ne vemo, ali je res taka nevarnost, da se legar naleze, ali je pa ta odredba vojaške oblasti sama sekatura. Ako je res nevarnost, da kdo legar dobi, naj se prepreči ekserciranje in pošljejo vojaški domov, ako pa ne, pa jim ni treba prepovedovati prosto občevaranje s komerkoli. Zakaj pa smejo častniki ven in noter kadar hočejo in kolikorkrat hočejo? Ali za te ni nevarnosti? Nujna odpomoč v tem oziru je potrebna!

— Umrl je v Stobu pri Domžalah g. Matija Rode, posestnik in gostilničar. — V Ljubljani je umrl žletni sinček Franeke pred nedavnim umrlega nadučitelja g. Borštnika.

— Nesreča pri letitvi. Na Brdu pri Ljubljem na Gorenjskem je prijel mlaticilca za lase Katarino Brejca s tako silo, da ji je odtrgala kožo z glave. Dekle je zelo poškodovano.

— Pri graditvi železnice Trebnje-Št. Janz ne dobe oboleli delavci, kakor bi morali, predpisanih „Bolniških listov“ za zdravnika. Radi tega so delavci oškodovani in morajo dolgo pot do zdravnika zastonj napraviti in pridejo še ob zaslužke. Pozivljamo kompetentne faktorje, da v tem oziru ukrenejo vse potrebno, da ne bodo ubogi delavci še nadalje trpeli škode.

— Iz Toplice pri Novem mestu se nam piše: Letos so naše Toplice izredno dobro obiskane. Vsi topliški prostori in gradu, kakor tudi v novem zdravilskem poslopju so zasedeni. Nahaja se pa tudi pod drugih hišah vse polno gostov. Z malimi izjemami so gostje Slovenci, in sicer pred vsem seveda Kranjci, potem pa tudi Primorci in Korošci. Postrežba v salonu zdravilskega poslopja je v vsakem oziru izborna. Jedi in pijače so izborne, postrežba točna, snaga vzorna. Vsa čast gospodu Mayerju, zdravilskemu oskrbniku in obenem zakupniku restavracije v salonu zdravilskega poslopja. Cene jedem in pijačam so vzlic fini kvaliteti in občni draginji živil prav zmerne, niti za primerjati z onimi drugih zdravilišč. Tudi za zabavo gostov je skrbnjeno, in to s koncerti, kateri se dvakrat v tednu vrše, namreč ob torkih in četrtkih zvečer v salonu. Godci pridejo iz Novega mesta, ter rešujejo svojo nalogo pod vodstvom kapelnika meščauske garde vse hvale vredno. Vse hvale vredna je tudi snaga ter red v kopališču samem. Vendar je pa tam gotovo to napačno, da ne razume kopališčni postrežnik v takozvani kuezji kopeli, našega jezika. Mož je sicer jako postrežljiv in vljuden, a slovenskega jezika ni čisto nič vešč. To pa pri skoro izključno slovenskih kopališčnih gostih vendar ne more biti prav. Se manj pa se more odbravati, da občinski zastop še zdaj ni poskrbel za to, da bi bil vodovod, katerega se je že pred 15. leti zgradilo, vendar enkrat v porabljevem stanju. Vodovod, se mora dovažati iz nekakega bližnjega studenca v zdravilišču, oziroma iz Podturna, kjer se nahaja vodovodni studenec. — To je pač že neodpušljiva zanikrnost, to tembolji, ker voda bližnjega studenca ni niti čista, niti okusna. Kaj pa bo, ako se primeri Toplicam vsled te zanikrnosti kaj Postojni podobnega? — Pričakovati je, da bode tudi v tem oziru kmalu boljše. V kratkem bo vodovod baje zopet funkcional, za koliko časa, je pa drugo vprašanje.

— Prostovoljno gasilno društvo v Kamniku priredi povodom svoje 25letnice dne 18. avgusta t. l. slavnost s tem-le sporedom: Dopoldne: 1. Društvo se udeleži maše ob 9 v župni cerkvi. 2. Po maši odhod na Glavni trg pred mestno hišo, kjer pripne blagorodni gospod o. kr. okr. glavar zaslužne kolajuje štirim članom za 25letno neumorno delovanje. 3. Defilacija društev. Popoldne: a) ob pol 4. točno zbirališče pred Gasilnim domom in pozdrav došlih gasilnih društev, potem odhod na veselični prostor; b) ob 4. koncert na vrtu hotela Fischer, pri katerem svira slavna mestna godba; c) iz posebne prijaznosti sodeluje tudi slavno I. slovensko pevsko društvo „Lira“; d) prosta zabava in šaljiva loterija, od katere je čisti preostanek namenjen za društveno bolniško blagajno. Vstopnina 50 vin.

— Nesreča v planinah. V sredo dne 14. t. m. se je ubila 32 let stara Marija Krtova, posestnikova hči iz Kosi pri Kamniku pod veliko planino na takozvani „gorenjski poti“. Padla je okoli 200 m globoko. Ranjena je bila samo na senco, druge nič. Šla je po meso od telice, ki se je v ponedeljek njenemu ujetu na „Mali planini“ ubila. Hotela je nabrati še nekaj planik, pri tem pa se ponesrečila.

— Iz Planine na Notranjskem. Kadar se pojo lavr. litanije in ljud-

prestavi parada, kakor tudi koncert na nedeljo, dne 25. avgusta. — Nastop kora se določa za ta dan ob 7. uri zjutraj.

— Sekatura ali kaj? Vsled nevarnosti, da bi nalezli legar, ne smejo občevariti vojaški rezervisti z aktivnimi, eksercirati pa morajo skupaj! Ne vemo, ali je res taka nevarnost, da se legar naleze, ali je pa ta odredba vojaške oblasti sama sekatura. Ako je res nevarnost, da kdo legar dobi, naj se prepreči ekserciranje in pošljejo vojaški domov, ako pa ne, pa jim ni treba prepovedovati prosto občevaranje s komerkoli. Zakaj pa smejo častniki ven in noter kadar hočejo in kolikorkrat hočejo? Ali za te ni nevarnosti? Nujna odpomoč v tem oziru je potrebna!

— Umrl je v Stobu pri Domžalah g. Matija Rode, posestnik in gostilničar. — V Ljubljani je umrl žletni sinček Franeke pred nedavnim umrlega nadučitelja g. Borštnika.

— Nesreča pri letitvi. Na Brdu pri Ljubljem na Gorenjskem je prijel mlaticilca za lase Katarino Brejca s tako silo, da ji je odtrgala kožo z glave. Dekle je zelo poškodovano.

— Pri graditvi železnice Trebnje-Št. Janz ne dobe oboleli delavci, kakor bi morali, predpisanih „Bolniških listov“ za zdravnika. Radi tega so delavci oškodovani in morajo dolgo pot do zdravnika zastonj napraviti in pridejo še ob zaslužke. Pozivljamo kompetentne faktorje, da v tem oziru ukrenejo vse potrebno, da ne bodo ubogi delavci še nadalje trpeli škode.

— Iz Toplice pri Novem mestu se nam piše: Letos so naše Toplice izredno dobro obiskane. Vsi topliški prostori in gradu, kakor tudi v novem zdravilskem poslopju so zasedeni. Nahaja se pa tudi pod drugih hišah vse polno gostov. Z malimi izjemami so gostje Slovenci, in sicer pred vsem seveda Kranjci, potem pa tudi Primorci in Korošci. Postrežba v salonu zdravilskega poslopja je v vsakem oziru izborna. Jedi in pijače so izborne, postrežba točna, snaga vzorna. Vsa čast gospodu Mayerju, zdravilskemu oskrbniku in obenem zakupniku restavracije v salonu zdravilskega poslopja. Cene jedem in pijačam so vzlic fini kvaliteti in občni draginji živil prav zmerne, niti za primerjati z onimi drugih zdravilišč. Tudi za zabavo gostov je skrbnjeno, in to s koncerti, kateri se dvakrat v tednu vrše, namreč ob torkih in četrtkih zvečer v salonu. Godci pridejo iz Novega mesta, ter rešujejo svojo nalogo pod vodstvom kapelnika meščauske garde vse hvale vredno. Vse hvale vredna je tudi snaga ter red v kopališču samem. Vendar je pa tam gotovo to napačno, da ne razume kopališčni postrežnik v takozvani kuezji kopeli, našega jezika. Mož je sicer jako postrežljiv in vljuden, a slovenskega jezika ni čisto nič vešč. To pa pri skoro izključno slovenskih kopališčnih gostih vendar ne more biti prav. Se manj pa se more odbravati, da občinski zastop še zdaj ni poskrbel za to, da bi bil vodovod, katerega se je že pred 15. leti zgradilo, vendar enkrat v porabljevem stanju. Vodovod, se mora dovažati iz nekakega bližnjega studenca v zdravilišču, oziroma iz Podturna, kjer se nahaja vodovodni studenec. — To je pač že neodpušljiva zanikrnost, to tembolji, ker voda bližnjega studenca ni niti čista, niti okusna. Kaj pa bo, ako se primeri Toplicam vsled te zanikrnosti kaj Postojni podobnega? — Pričakovati je, da bode tudi v tem oziru kmalu boljše. V kratkem bo vodovod baje zopet funkcional, za koliko časa, je pa drugo vprašanje.

— Prostovoljno gasilno društvo v Kamniku priredi povodom svoje 25letnice dne 18. avgusta t. l. slavnost s tem-le sporedom: Dopoldne: 1. Društvo se udeleži maše ob 9 v župni cerkvi. 2. Po maši odhod na Glavni trg pred mestno hišo, kjer pripne blagorodni gospod o. kr. okr. glavar zaslužne kolajuje štirim članom za 25letno neumorno delovanje. 3. Defilacija društev. Popoldne: a) ob pol 4. točno zbirališče pred Gasilnim domom in pozdrav došlih gasilnih društev, potem odhod na veselični prostor; b) ob 4. koncert na vrtu hotela Fischer, pri katerem svira slavna mestna godba; c) iz posebne prijaznosti sodeluje tudi slavno I. slovensko pevsko društvo „Lira“; d) prosta zabava in šaljiva loterija, od katere je čisti preostanek namenjen za društveno bolniško blagajno. Vstopnina 50 vin.

— Nesreča v planinah. V sredo dne 14. t. m. se je ubila 32 let stara Marija Krtova, posestnikova hči iz Kosi pri Kamniku pod veliko planino na takozvani „gorenjski poti“. Padla je okoli 200 m globoko. Ranjena je bila samo na senco, druge nič. Šla je po meso od telice, ki se je v ponedeljek njenemu ujetu na „Mali planini“ ubila. Hotela je nabrati še nekaj planik, pri tem pa se ponesrečila.

— Iz Planine na Notranjskem. Kadar se pojo lavr. litanije in ljud-

prestavi parada, kakor tudi koncert na nedeljo, dne 25. avgusta. — Nastop kora se določa za ta dan ob 7. uri zjutraj.

— Sekatura ali kaj? Vsled nevarnosti, da bi nalezli legar, ne smejo občevariti vojaški rezervisti z aktivnimi, eksercirati pa morajo skupaj! Ne vemo, ali je res taka nevarnost, da se legar naleze, ali je pa ta odredba vojaške oblasti sama sekatura. Ako je res nevarnost, da kdo legar dobi, naj se prepreči ekserciranje in pošljejo vojaški domov, ako pa ne, pa jim ni treba prepovedovati prosto občevaranje s komerkoli. Zakaj pa smejo častniki ven in noter kadar hočejo in kolikorkrat hočejo? Ali za te ni nevarnosti? Nujna odpomoč v tem oziru je potrebna!

— Umrl je v Stobu pri Domžalah g. Matija Rode, posestnik in gostilničar. — V Ljubljani je umrl žletni sinček Franeke pred nedavnim umrlega nadučitelja g. Borštnika.

— Nesreča pri letitvi. Na Brdu pri Ljubljem na Gorenjskem je prijel mlaticilca za lase Katarino Brejca s tako silo, da ji je odtrgala kožo z glave. Dekle je zelo poškodovano.

— Pri graditvi železnice Trebnje-Št. Janz ne dobe oboleli delavci, kakor bi morali, predpisanih „Bolniških listov“ za zdravnika. Radi tega so delavci oškodovani in morajo dolgo pot do zdravnika zastonj napraviti in pridejo še ob zaslužke. Pozivljamo kompetentne faktorje, da v tem oziru ukrenejo vse potrebno, da ne bodo ubogi delavci še nadalje trpeli škode.

— Iz Toplice pri Novem mestu se nam piše: Letos so naše Toplice izredno dobro obiskane. Vsi topliški prostori in gradu, kakor tudi v novem zdravilskem poslopju so zasedeni. Nahaja se pa tudi pod drugih hišah vse polno gostov. Z malimi izjemami so gostje Slovenci, in sicer pred vsem seveda Kranjci, potem pa tudi Primorci in Korošci. Postrežba v salonu zdravilskega poslopja je v vsakem oziru izborna. Jedi in pijače so izborne, postrežba točna, snaga vzorna. Vsa čast gospodu Mayerju, zdravilskemu oskrbniku in obenem zakupniku restavracije v salonu zdravilskega poslopja. Cene jedem in pijačam so vzlic fini kvaliteti in občni draginji živil prav zmerne, niti za primerjati z onimi drugih zdravilišč. Tudi za zabavo gostov je skrbnjeno, in to s koncerti, kateri se dvakrat v tednu vrše, namreč ob torkih in četrtkih zvečer v salonu. Godci pridejo iz Novega mesta, ter rešujejo svojo nalogo pod vodstvom kapelnika meščauske garde vse hvale vredno. Vse hvale vredna je tudi snaga ter red v kopališču samem. Vendar je pa tam gotovo to napačno, da ne razume kopališčni postrežnik v takozvani kuezji kopeli, našega jezika. Mož je sicer jako postrežljiv in vljuden, a slovenskega jezika ni čisto nič vešč. To pa pri skoro izključno slovenskih kopališčnih gostih vendar ne more biti prav. Se manj pa se more odbravati, da občinski zastop še zdaj

stvo odgovarja: „objokani otroci Eve, v dolini solz zdihujemo“ — misli se, da je bila ta pesem spočeta v naši tužni dolini Planinski! Nič veselega se ne čuje iz te polvolji Božji tako prekrasno ležeče okolice; zdi se, kakor bi ležala kaka mora nad tem sicer nadarjenim ljudstvom! Po dolgem času je bil tiskan v cerkvenem listu neki dopis, pa še tisti poročila same tužne stvari, da je namreč kakor lešniki debela toča pobila še ono malo pridelkov, ki se jih je bilo nadejati letos! — Legar je razpodel bogate tujce iz Postojne. Kaj bi bilo bolj naravno, kakor to, da bi se bili prizadeti krogi pobrigali za to, da bi došli tujci mesto v Postojno k nam v Planino in bi prinesli denar! A zgodilo se ni ničesar v tem oziru. Jako dobro je pisal „Sl. Narod“ pretekli mesec z Notranjskega radi ustanovitve vrbovje in in pletarskega tečaja z državno podporo. Menda ga ni kraja na vsem Kranjskem, ki bi imel ugodnejšo lego za pridelovanje vrbovja, kakor je naša, blizu 10 km dolga in po vodi Unci namakana dolina. Tudi za vsako drugo lesno rokodelstvo (suha roba) bi bil okraj radi vodnih sil jako pripraven! Pa kaj pomaga, ko naš „dični“ poslanec Gostinčar mesto da bi kaj storil v prid svojih volilnih krajev — pa ima „govornice“ po južnostajerskih mestih! Naše muke in naše potrebe so mu — hekuo! Kdaj se bodo odprle oči našemu dobremu zapeljivemu ljudstvu in bode zaoril iz zavrednih narodnih grl enoglasen klic: „Proč s takim državnim poslancem — glumačem, ki nima ne srca, ne zmožnosti za svoj volilni okraj!“

Na Topolcu pri Ilir. Bistrici je zadel velik tržaški avtomobil ob cestni kanal. Trije gospodje in ena dama so vsi občutno ranjeni. Vendar so vsi krvavi nadaljevali svojo vožnjo v Trst. So pač trde te tržaške glave!

Ogenj. V soboto zjutraj je pogorelo 9 poslopj na Velikem Brdu pri Ilirski Bistrici. Ker vode primanjkuje, je bila velika nevarnost za celo vas. Seveda so zapalili otroci!

Ciril-Metodova podružnica v St. Vidu na Poljanah priredila sodelovanjem dijaštva dne 25. avg. na Muljavi, na rojstnem domu Josipa Jurčiča veliko ljudsko veselico z igro: „Deseti brat“ v spomin 25letnice, kar se je videla plošča. Pričakovati je velike udeležbe.

Vipavska čitalnica priredila v zvezi z gasilnim društvom na Mali Smaren, 8. septembra veliko ljudsko veselico.

Nesreča. Te dni se je zadušil mali sinček g. Zvoček iz Branice na posebno čuden način. Domači so odtrgavali fižol, otrok se je igral poleg in eno zrno mu je zletelo iz ust — sapnik. Dasi so starši napeli vse moči, da preskrbe otroku zdravniško pomoč in je vipavski zdravnik gosp. dr. Kanc nemudoma odšel nasproti ponesečencu — dečka ni bilo več mogoče rešiti. Deček je izdihnil že med potjo pred prihodom zdravnika.

Knjižnica št. Juri ob Juž. žel. je dobila v dar sledeče nevezane letnike „Ljubljanske Zvonca“ v posameznih številkah, ki so pa, žal, nepopolni: letnika 1889 manjkajo zvezki 7, 8, 9, 10; letnika 1890 zvezka 10, 12; letnika 1891 zvezka 3, 11; letnika 1892 zvezek 12; letnika 1894 zvezka 1, 8; letnika 1895 zvezki 6, 7, 8, 10, 12; letnika 1896 zvezki 3, 11, 12. Knjižnica se je že obrnila do uredništva „Zvonca“, do knjigar Schwenner, Kleinmayer, Bonaš, a manjkajočih številke dosedaj ni mogla dobiti. Obrrača se navedel do zasebnih rodoljubov, in prosil vse tiste, ki bi tudi utegnili imeti nepopolne letnike „Zvonca“ iz omenjenih let, da blagovolijo posamezne številke ali ves nepopoln letnik prodati „Knjižnici“.

Odbor „Knjižnice“

Maščevalni župnik. Iz št. Lenarta na Štajerskem se nam piše: Zlobnost in maščevalnost župnika Časla presega pač vse meje. Še sedaj ne more pozabiti zadnjih volitev, pri katerih je agitiral za dr. Benkoviča s tako strastjo, da je na svojih agitacijskih pohodih celo izgubil en del že itak precej skisanih možgan. Časli hodi sedaj isto zlobno pot kot je takrat hodil in išče maščevanja. Toda enkrat mu je spodletelo. Odgrizti je hotel Matiji Pfeiferju radi tega, ker le-ta ni hotel voliti dohtorja Benkoviča, kakor je zahteval Časli, zadnji košček kruha in šel je prigravjat posestnika Koritnika, kamor hodi Pfeifer na delo, naj le-ta ne da Pfeiferju več zaslužka. Koritnik je pa mesto Pfeiferju pokazal vrata Časlu. In tak človek, ki je zmožen najpodeljših pekanj, naj bode božji namestnik in dejkan odvezati grehe? Ubogi Šentlenartčani, ki imate tako vzornega dušnega pastirja.

Izginil je iz Eggenberga pri Gradcu 42letni delavec Pavel Marešnek, pristojen v Ruše pri Mariboru.

Pobegnili je v Judenburgu od dela kaznenec Anton Sirec, ki je imel zaradi tepeža enoletno ječo.

Valed strahu pred orožnimi vajami je zblaznil v Gradcu Fr. Postercin.

Utonil je v Muri pri Nemški Bistrici 40letni delavec Lovrenc Žunkovič, doma od St. Lovrenca pri Ptujju.

Vlak je povezil blizu Rogatoce neznanega moža, ki je ležal na progi ter mu zmečkal obe nogi, da mu jih bodo morali odrezati.

Premiranj konj v Postojni ne bo dne 26. t. m., in sicer zaradi legarja ne.

Novi pošti se ustanovite v Gradcu (okraj Logatec) in v Skočjanu v Junjski dolini na Koroskem.

Oseparjena pivovarna. Pri neki graški pivovarni sta dva depozitorja poneverila 120.000 K ter pobegnula iz Gradca.

Volitve v gornjeradgorski okrajni zastop se bodo vršile 21. t. m. za veleposestvo in 22. za kmetijske občine. V tem okraju gospodarijo doslej nemškutarji. Ako bodo slovenski volilci složni in store svojo dolžnost, utegne odzvoniti nemškutarskemu gospodarstvu za vedno.

Nesreča pri kopanju. V Lovranu se je mislil kopati v morju neki učitelj. Skočil je s skale v morje na glavo, pri tem pa zadel z njo ob skrito pečino, da je bil takoj mrtev.

Legar v Galiciji. Piše se nam iz Galicije: Ker se je pojavil tam pri vas, kakor čitam v slov. listih, na raznih krajih legar ali tifus, zanimalo bode morebiti vaše čitatelje, kake so razmere tukaj v tej deželi glede vročinske bolezni. Naša vojašnica stoji slabo četr ure hodá od jaku umazane in higijenično zanamernjake, po večini židovskega mesta. Naša posadka šteje en bataljon pehote in v najbližnji okolici sta dve stotnji (ogrskih) huzarjev; za vse te je postavljena vojaška bolnišnica pod poveljstvom vojaškega zdravnika. Vodo dobivajo vojaki iz dveh, med poslopji se nahajajočih vodnjakov. — Skoraj po vseh manjših selih ali vaseh se navadno po dvakrat na leto, v spomlad in jeseni, pojavi med civilnim prebivalstvom legar ali tifus. Ne malo vsako izdano korno povelje ima na zadnji strani one kraje zaznamovane, kjer razsajajo kužne — nalezljive bolezni, kakor tifus, škrlatica, osepnice, difterija itd. Po takih vaseh se ne smejo nastanjati vojaki ob glavnih vajah. Ako nastopi pomanjkanje vode ali pa kaka kužna bolezen v večem obsegu, odpovedo se velike vaje v koru. — V našo vojašnico je prišel neki podčastnik iz Grodeka, kjer je pil vodo iz močvirskega jezera (stawa), tifus. Bil je v bolnici takoj izoliran in je tudi po daljšem času ozdravel, dočim je vojak, ki mu je stregel, umrl za legarjem! Poveljnik našega bataljona je odredil, da zdravo moštvo ne sme posečati v okolici se nahajajočih vasi, ne bolnišnice in sploh ne priti v dotiko s civilnimi osobami. — Voda iz vseh vodnjakov je bila preiskana na Dunaju in se je dognalo, da je popolnoma prosta škodljivih snovi. Dočim je po vseh selih pomrlo mnogo ljudi za „plamstvim tifusom“, sta bila med vojaki vsega skupaj dva slučaja — in le eden je bil letalen. Civilni ljudje so tukaj, kar se tiče čistosti, v življenju in stanovanju jako nemarni! Vodnjake imajo navadno odprte in pri lesenih oklepkih vodnjakovih se cedi čisto blatna voda zopet v vodnjak nazaj! Potem pač ni čudno, da se širijo kužne bolezni, ali bolje, da nikdar ne ugasnejo! Ljudstvo pa je apatično in po malem umira v boleznih in deloma lakote!

Dogodki v Ricmanjih. V nedeljo 11. t. m. je bil zopet civilen pogreb v Ricmanjih. Umrl je 73letni Anton Hrvatič. Pogreba se je udeležilo nebroj domačega ljudstva in domača godba. Pogrebne molitve je opravil, kakor navadno, župan Berdon. Pogrebu sta prisostvovala tudi dva Poljaka iz Rusije Aleksander Werner in Vladislav Racyziński. — Te dni je bil Berdon pri namestniku princu Hohelnloheju, da intervenira v svrhu končne rešitve ricmanjskega vprašanja. Namestnik ga je sprejel prijazno in vlnudno ter mu obljubil, da bo delal nato, da se ricmanjsko vprašanje čimpreje reši v smislu veljavnega zakona. Kakor je znano, se je Ricmanjem svoječasno obljubljalo, da bo jim Rim dovolil prestop v unijo, ako ostanejo v katoliški cerkvi. Nato je podpisalo okolo 150 Ricmanjcev izjavo, da ne bodo prestopili v pravoslavje, ako jim Rim dovoli slovensko bogoslužje. Mero-dajni faktorji so jim z ozirom na to obljubovali, da bo ta zadeva v najkrajšem času rešena. Toda te rešitve še dosedaj ni, dasi je že poteklo dokaj časa, odkar je vsa stvar v Rimu. To je odprlo oči tudi tistim Ricmanjem, ki so podpisali dotično izjavo; sedaj izjavljajo vsi Ricmanjci brez izjeme, da nečejo z Rimom imeti nobenega opravka več in da prestopijo, čim bo vlada vzela na znanje njihove izjave glede istopa iz katoliške cerkve, složno od prvega do zadnjega v pravoslavje. Župan

Berdon je 22 t. m. zopet povabljen k namestniku. Mogoče se ta dan vsaj v principu končno reši pereče ricmanjsko vprašanje.

Za izseljenca. Združene države v Ameriki so izdale glede vseljevanja sledeči zakon, ki je v veljavi že od 1. julija 1907. Vsak vseljenec plača 4 dolarje t. j. 20 K takse. Dopuščeno vseljevati se ni umobolnim, slaboumnim, blaznim in epileptičnim osebam, kakor tudi onim ne, katere so v zadnjih 5. letih enkrat ali sploh kedaj dvakrat ali večkrat zblaznele, nadalje tuberkuloznim, osebam, ki imajo ostudne in nalezljive bolezni, siromakom in navadnim hercem, kakor tudi onim, o katerih je pričakovati, da postanejo javna nadloga, kakor tudi onim, kateri imajo kako pozitivno telesno hibo in onim, o katerih se izreče zdravstvena komisija, da so nezmožni opravljati katerokoli delo. Nadalje onim, ki so bili kaznovani zaradi kakega hudodelstva ali ako so tega sploh pregrešili, osebam, ki žive v poligamiji (množenstvu) in tudi onim, ki se zato sploh izrečejo; anarhistom in osebam, ki so za posilen prevrat vlade v Združenih — ali one kake druge države sploh kakor vsakega drugega zakonitega stanja, osebam, ki so umorile kakega javnega funkcionarja, kakor tudi onim, ki tak umor zagovarjajo. Nadalje ni dopuščeno vseljevati se prostitutkam in ženskam, ki bi se hotele sploh na kakršnikoli način pečati z nepravostjo, kakor tudi osebam, ki bi dovajale tja ženske v svrhu prostitucije ali v kako drugo nenravno sploh. Delavcem, ki imajo za tja že kako ustmeno ali pismeno pogodbo za kakršnokoli delo, pa naj si bodo to že izučeni, ali navadni delavci, (obrtniki ali dminarji), kakor tudi takim delavcem, ki so bili v teku enega leta že zaradi enakih pogo-dob zavrnjeni, tudi ni dovoljeno se vseliti. Ravnotako ni dopuščeno se vseljevati onim osebam, za katere je plačel prevoz kdo drugi in če te tudi nimajo že prej navedenih zadržkov in naj posredno ali neposredno že za nje plača kaka korporacija, društvo, družba, občina ali država. Otrokom od 16 let, kateri niso v spremstvu očeta ali matere, je vseljevanje načelno prepovedano in le v izjemnih slučajih more to dovoliti državni tajnik za trgovino in delo. Izučnim delavcem (obrtnikom) je vseliti se le takrat dovoljeno, kadar v deželi takih delavcev že ni brez dela. Ta zakon ne zadene pa, v kolikor se tiče pogodb gledaliskih igralcev, umetnikov, predavateljev, pevcev, duhovnikov vseh ver, profesorjev za višje šole in seminarje, kakor tudi oseb, ki se hočejo sploh pečati s kako priznano znanstveno stroko in tudi oseb, ki bi imele nastopiti službo v zasebni hiši, se smejo vseliti, tudi če imajo že ustmeno ali pismeno pogodbo.

Nesreča na južnem kolodvoru. S kolodvora se nam poroča: Včeraj zvečer je nepoklicana roka premaknila med dvema tiroma stoječi prazni dvokolni voz za prtjago. Ko se je pripeljala mimo lokomotiva vlaka št. 77, je zadela ob ta voz in strla eno kolo. Pri tej priliki je bil v bližini stoječi uslužbenec Adolf Kobler, ki je zapisoval vozove, znatno poškodovan na levi nogi. Druga nesreča se ni prigodila.

Na policijskih oglaših je razstavljena slika 24letnega zasebnega uradnika Teodorja Proseha, ki je skriv poskušenelega roparskega umora na trgovcu v avtomobilu Henriku Krausu. Prosch je Dunajčan, kat. samski, je rjavkastega obraza, ima črne lase in črne brčice, temne oči, je imel pri pobegu črno obleko, črn panama-klobuk in čevlje na zadrgo. Naziva se tudi Ignacij Lösch, na koje ime je dobival v Dun. Novem mestu pisma, Teodor Peretz iz Buenos-Aires, najbrže pa tudi Henrik Juri Uhriltz, artist, od katerega si je prisvojil tudi izkazila. Kdor bi vedel kake podatke, ki bi vodili na begunčev sled, naj jih blagovolji nemudoma naznaniti mestni policiji. Njegov sokrivce je bil, kakor znano, že aretovan.

Tatvine Hlapcema Jerneju Banu in Pavlu Petkovšku sta bile včeraj popoldne na Zaloški cesti ukradeni prvemu dve žepni uri z verižico, v skupni vrednosti 38 K, drugemu pa srebrna remontoir ura z verižico, vredno 21 K. Osumljenec je znan. — Hlapcu Jakobu Albrechtu je bila ukradena črna, 46 K vredna obleka in 20 K vredna žepna ura z verižico. Tudi ta osumljenec je znan. — Djaku Metodu Peganu je bila ukradena 10 K vredna tamburica. — Pristavu g. A. Š. je bila ukradena rumenoredečkasta tobačnica, katera je imela srebrn okov, ki predstavlja na jelena streljajočega lovca, vredna 12 K. Tudi v teh slučajih so storili znani.

Pes se je splašil. Da se splaš konj ali sbezlja krava, to ni nič posebnega, da bi se pa splašil pes, tega pa najbrže še ni videl vsakdo. Pa se je vendarle primerilo. Unionov ravnatelj Granigg ima velikega psa. Da bi ne uhajal so žival privezali —

k stolu za nogo. Kuža se je pa najbrž naveličal Uniona in je krenil tisto pot, kakor že nebroj nekdanjih Unionovih gostov: ven iz Uniona, ven! Pes jo ubere — stol pa za njim. Pripodila sta se — pes in stol — v urnem diru ter v velikansko veselje vseh gledalcev po klancu mimo frančiškanske cerkve in naprej skozi Wolfve ulice. Stol pa ni miroval, ampak je na vso moč otepal pesa zdaj od te zdaj od one strani in sicer se je vse godilo tako hitro, da se pravzaprav ni nič natančno razločilo, ali bolj teče pes ali stol. Vendar se je pa splašeni pes polagoma otreseel nadležnega stola, ker je prišedši v Zvezdo imel privezано samo še eno stolovo nogo, vse drugo se je med potoma raztolкло. Kje zdaj od stola tepeni pes oblizuje udarce in kdo bo Unionu plačal stol, to nas ne briga, ampak kdor kože, lahko iz te unionske tragikomedije povzame koristen nauk; psov, posebno velikih, ne privezujte k stolom.

Ukradeni sta bile dne 8. t. m. neki v Gradišču št. 8 stanujoči stranki dve posteljni preprogi, vredni 16 kron.

Delavsko gibanje. Vsredo se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 100 Hrvatov in 26 Slovencev, nazaj je prišlo pa 407 Hrvatov in Slovencev. — Včeraj je šlo v Ameriko 31 Slovencev in 17 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 10 Slovencev in 64 Hrvatov.

Izglubljene in najdene reči. Delavca Ivana Podjedova je izgubila srebrno žensko uro z verižico, vredno 15 K. — Zasebnica g. Marija Kraljeva je izgubila zlato žensko uro. — Neki gospod je izgubil rumeno denarnico, v kateri je imel do 8 K denarja. — Dijak Anton Melik je izgubil prost bankovec za 10 K. — Poslovodja g. Ivan Dežman je izgubil srebrno častniško verižico. — Neke ženska je izgubila denarnico z 2 K in molitvenik.

„Društvena godba ljubljanske prirediteljstva“ v hotelu „Južni kolodvor“, (A. Seidel), Kolodvorske ulice koncert. Začetek ob polu osmih zvečer. Vstop prost.

*** Drobne vesti.** — Profesor Joachim, sloveči virtuozi na gosli, je umrl v Berlinu, kjer je bil ravnatelj visoke šole za godbo.

— Tovarna za dinamit je zletela v zrak v Dornitzu na Labi. Dosedaj so našli eno osebo mrtvo, osem jih še pogrešajo. Ranjenih je 27 oseb, med njimi 7 smrtno.

— Samomor z elektriko. V Moravski Ostravi se je usmrtil z električnim tokom mestni uradnik Fr. Mikusch.

— Nezgoda na vojaški vaji. Blizu Mitrovice je imel 11. dragonski polk vaje. Na čelu eskadrona je jez-dil ritmojster Forner, ki je pri preskočitvi nekega jarka padel s konjem vred v jarek. Sledeči jezdeci so se spotaknili ob na tleh ležečega ritmojstra in njegovega konja ter popadali s sedel. Razen ritmojstra je ranjenih še 20 dragoncev.

— K 750letnici romarske cerkve Marijino Celje je prišel nadvojvoda Leopold Salvator zastopat cesarja.

— Grški kralj Juri pride meseca oktobra na Dunaj ter se bo razgovarjal s cesarjem pa tudi z baronom Ährenthalom.

— Most se je zrušil v gališkem zdravilišču Szczawnica. Ranjenih je 40 oseb, med njimi starčki in otroci.

— Umor v Monte Karlu. Morilec Gold je priznal, da je Švedinjo Lewin zabodel v hipni razjarjenosti in pijanosti, ko je prišla k njemu po posojilo.

*** Tudi tako gre.** Neki znameniti francoski kirurg je potoval nedavno po Pirenejih. Prišel je v siromašno vas ter se začel razgovarjati z ljudmi; pri tem je izvedel, da v tem kraju ni nobenega zdravnika. „Kako to?“ je vprašal zdravnik začudeno, nobenega zdravnika? Kako pa morete izhajati? — „Moj Bog, kakor pač moramo“, mu je odgovoril star mož, umiramo sami...“

*** Učitelj ljudskih šol vzgojitelj princa.** Iz Monakovega poročajo, da je princ Rupert bavarski prepustil vzgojo svojega starejšega sina nekemu učitelju ljudskih šol. Mladi princ Luitpold je rojen 8. maja 1901 in bode vzgojevan na demokratični podlagi. Liberalni krogi in Bavarskem pozdravljajo ta princv ukrep z veseljem.

Izpred sodišča. Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Lisica v spokorni obleki, tako bi se lahko reklo o Neži Glikebe, delavki iz Kočevja, katera je bila zaradi tatvine štirikrat in zaradi vlačuganja trikrat kaznovana. Okoli Sv. Petra je prišla obdolženka h kajžarici Ani Orehek na Dobrovi ter ji jela praviti, da se je naveličala po

svetu hoditi in da bi rada pri njej ostala. Priletna zakonska sta Glikebe poznala in jo vzela pod streho, obdolženka jima je pa pri delu kolikor se ji je zljubilo pomagala; zato je imela hrano in stanovanje. Dostikrat je Glikebe pripomnila, da se ji siromašna zakonska smilita, in če bi imela denar, bi jima rada pomagala. Ko je nekoč po preteku štirih tednov bila obdolženka sama doma, odprla je hišne duri in izpod zglavja postelje izmahnila 20 K, edini denar, ki je bil pri hiši, in potem pobegnula, popustivši ondi svojo delavsko knjižico. Obsojena je bila na 8 mesecev težke ječe.

Bratu in sestri grozil. Gregor Podobnik, delavec na Oselci, je zelo na slabem glasu in se ga ljudje boje. Kar zasluži, zapije, potem pa nastane nasiljen. Tako je tudi dne 25. rožnika prišel k hramu svoje sestre Marjete v Zavodnem. Na njen opomin, naj gre delat in naj ji povrne 10 K, jel je z zobmi škripati in preklinjati. Ko je pa tudi brat Jakob pripomnil, da naj gre delat, mu je zagrozil, da naj se čuje, ker ga bo ubil, če mu v roko pride. Sestri je pa zagrozil, da je drevi njen zadnji sv. križ, potem bo pa bajto razsul, da se bo našla v Zavodniški meji. Nekega dne istega meseca je srečal v družbi svojega tovariša Antona Ambrožiča, ki je šel ponoči domov skozi Rupo pri Lanišah. Ukazal mu je, naj moli, ker pa Ambrožič tega ni maral storiti, ga je udaril Podobnik najprvo s pestjo, potem pa z nožem po glavi, tako, da mu je kožo prebil. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

Z zažigom pretil. Neži Jerina, posestnici v Spodnjem Logatecu, je sosedinja povedala, da nočuje neki tujec v njenem skednju. Gospodinja se je bala, da bi tujec kaj ponoči ne učinil, zato ga je prepodila. Janez Stroj, delavec brez stalnega bivališča, je bil tisti, ki je hotel tam nočiti in se je nad Nežo Jerino tako razsrdil, da ji je s povzdignjeno roko zapretel, rekoč: »Ti bom eno naredil, da me boš pomnila, morebiti se nočoj.« Zena se je te grožnje tako prestrašila, da si ni upala oči zatisniti. Obsojen je bil na osem mesecev težke ječe, potem se bo pa oddal v prisilno delavnico.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 16. avgusta. Mednarodni časnikarski kongres bo letos v Bordeauxu na Francoskem in sicer 24. do 25. septembra. Na dnevnem redu bodo med drugim razprave o ugledu časopisja in o znižanju poštinih, brzojavnih in telefonskih pristojbin.

Sofija, 16. avgusta. Dvajsetletnica vladanja kneza Ferdinanda se je praznovala na tihem in zelo skromno. V katedrali je bila slovesna maša, ki se je je udeležil dvor in višji dostojanstveniki. Vse svečanosti povodom dvajsetletnice so preložene na dan 28. t. m.

Solun, 16. avgusta. V makedonskih gorah so Turki zajeli večjo bolgarsko četo, ki ji je poveljeval neki bolgarski častnik. V boju so padli vsi Bolgari, med njimi 3 ugledni četniki.

Cambridge, 16. avgusta. Kongres esperantistov je izredno številno posečen; navzočih je 2400 delegatov, ki zastopajo 30 narodov. Kongres je sklenil uvesti veliko akcijo v prilog razširjenja esperanta.

Odesa, 16. avgusta. V astrahan-ski guberniji se je pojavila kolera. Umrl je že več oseb. V Moskvi so našli v vlaku mrliča, o katerem se je konstatovalo, da je umrl za kolero.

Czik-Szereda, 16. avgusta. Včeraj popoldne je skočil tu s tira vlak, prihajajoč iz Gyimesfalve. Dva voza sta bila docela razbita. Ena oseba je bila ubita, več oseb pa deloma težko, deloma lahko ranjenih.

Ker je telefonska zveza z Dunajem pretrgana, so morale izostati največje vesti.

Listnica uredništva.
L. D. Škofja Loka: V Brežah in daleč naokoli ni nobenega stalnega Slovence več.

Usem, ki se čutiljo bedne in onemogle
ki so nervozni in brez energije daje Natanogen nove življenjske moči in poguma. Sijajno ga je ocenilo več nego 5000 profesorjev in zdravnikov. Naprodaj po lekarnah in drogerijah. Brošure razpošiljata gratis in franko Bauer & Cie., Berlin SW 48 in generalno zastopstvo C. Brady, Dunaj, I. 1895-5

Zahvala.

Prostovoljno gasilno društvo v Radečah pri Zidanem mostu izreka svojemu dolgoletnemu podporniku g. Valentinu Krisperju, bivšemu tovarnarju v Radečah tem potem svojo najiskrenejšo zahvalo, za podarjenih 300 kron.

Radeče, dne 10. avgusta 1907.

Fran Gramc t. č. načelnik. **Vinko Plasar** t. č. blagajnik.

Umrlji so v Ljubljani.

V deželni bolnici:

Dne 6. avgusta: Avgust Knaus, železn. nadspovednik, 45 let. Legar. — Jakob Mihelič, pleskarjev sin, 31 $\frac{1}{2}$ leta. Astev myelitisa. — Anton Kadunc, dninar, 64 let. Volvulus flexurae sign.

Dne 8. avgusta: Karolina Tušar, kuharica, 22 let. Jetika.

Dne 9. avgusta: Marija Lukec, kajzarjeva hči, 17 mes. Combustio.

Dne 10. avgusta: Elizabeta Kapelj, mlinarjeva žena, 63 let. Myocarditis Pyaemia.

V vojaški bolnici:

Dne 8. avgusta: Andrej Repar, brambovec, 23 let. Crevesni legar. — Anton Rogelj, trobentar, 23 let. Crevesni legar.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“

Radni kurzi dun. borze 16. avgusta 1907.

Naložbeni papiri.	Dene	Blag
4 $\frac{1}{2}$ % majska renta	95 60	95 80
4 $\frac{1}{2}$ % srebrna renta	97 —	97 20
4 $\frac{1}{2}$ % avstr. kronska renta	95 60	95 80
4 $\frac{1}{2}$ % zлата	114 20	114 40
4 $\frac{1}{2}$ % ogrska kronska renta	91 25	91 45
4 $\frac{1}{2}$ % zлата	108 80	109 —
4 $\frac{1}{2}$ % posojilo dež. Kranjske	98 90	99 90
4 $\frac{1}{2}$ % posojilo mesta Spljet	104 50	102 —
4 $\frac{1}{2}$ % bos. herc. železniško	99 85	100 85
4 $\frac{1}{2}$ % posojilo 1902	97 25	98 25
4 $\frac{1}{2}$ % češka dež. banka k. o.	95 25	95 75
4 $\frac{1}{2}$ % z. o.	95 25	95 75
4 $\frac{1}{2}$ % zast. pisma gal. dež.	99 25	100 25
4 $\frac{1}{2}$ % hipotečne banke	102 40	103 40
4 $\frac{1}{2}$ % pešt. kom. k. o. z	98 —	99 —
4 $\frac{1}{2}$ % 10% pr.	98 —	99 —
4 $\frac{1}{2}$ % zast. pisma Innerst.	98 —	99 —
4 $\frac{1}{2}$ % hranilnice	98 —	99 —
4 $\frac{1}{2}$ % zast. pisma ogr. cent.	98 —	99 —
4 $\frac{1}{2}$ % dež. hranilnice	99 25	100 25
4 $\frac{1}{2}$ % z. pis. ogr. hip. ban.	98 50	99 50
4 $\frac{1}{2}$ % obl. ogr. lokalnih železn.	99 75	100 75
4 $\frac{1}{2}$ % obl. češke ind. banke	99 90	100 90
4 $\frac{1}{2}$ % prior. lok. želez. Trst.	98 75	99 75
4 $\frac{1}{2}$ % prior. dolenskih žel.	295 70	297 70
4 $\frac{1}{2}$ % prior. juž. žel. kup. 1/2%	100 —	101 —
4 $\frac{1}{2}$ % avstr. pos. za žel. p. o.		

Srečke.		
Brečke od l. 1860%	146 75	148 75
od l. 1864	245 —	249 —
tizske	138 —	140 —
zem. kred. I. emisije	258 —	264 —
II.	265 —	271 —
ogrske hip. banke	230 60	236 50
srske a frs. 100 —	98 —	104 —
turške	180 —	181 —
Basilika srečke	20 —	22 —
Kreditne	421 —	427 —
Imoške	84 —	88 —
Krakovske	90 —	94 —
Ljubljanske	56 25	60 25
Avstr. rdeč. križa	43 25	45 25
Ogr.	26 —	28 —
Rudolfove	62 —	68 —
Salcburške	85 5	89 50
Dunajske kom.	440 —	446 —

Delnice.		
Južne železnice	149 50	150 50
Državne železnice	613 —	614 —
Avstr.-ogrske bančne deln.	790 —	1793 —
Avstr. kreditne banke	632 75	633 75
Ogrske	730 —	731 —
Zivnostenske	241 —	242 —
Premogokop v Mostu (Brux)	720 —	726 —
Alpske montan	583 50	684 50
Praške žel. ind. dr.	2579 —	2589 —
Rima-Murányi	533 —	534 —
Trboveljske prem. družbe	260 —	262 50
Avstr. orožne tovr. družbe	465 —	469 —
Češke sladkorne družbe	139 —	442 —

Valute.		
C. kr. cekin	11 85	11 89
20 franki	16 15	16 17
20 marke	23 48	23 52
Sovereigns	13 95	14 03
Marke	117 40	117 60
Laški bankovci	95 65	95 9
Rublij	1 33	2 4
Dolarji	4 84	5

Žitne cene v Budimpešti
Dne 14 avgusta 1907.

Termin.		
Pšenica za oktober	50 kg K	11 48
Rž	50	9 24
Koruzna	50	6 81
avgust	50	6 83
ma j 1908	50	6 83
Oves	50	8 26
oktober	50	8 26

Meteorološko poročilo.
Mina nad morjem 506. Srednji vršni tlak 756 07 mm.

avgust	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
14.	9. zv.	737 7	22 2	sl. jvzh.	jasno
15.	7. zv.	36 9	16 2	sl. jvzh.	jasno
	2. pop.	33 1	29 6	sr. jug	jasno

Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: 22 1° in 22 6°; norm.: 19 0° in 18 9°
Padavina v 24 urah 0 0 mm in 0 0 mm.

Isdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Zahvala.

Za iskazano srčno sočutje povodom bolezni in smrti naše preluibe nepozabne matere oziroma tašče in stare matere gospe

Doroteje Jerovec

kakor tudi za spremstvo k zadnjemu počitku ter za darovane lepe vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 14. avg. 1907.

2784 **Žalujoci o. tali.**

Ura z verižico

za samo K 2.—

Zaradi nakupa velike množine ur razpošila šlezijska razpošiljalnica; prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šleto garancijo. — Po povzetju razpošilja

Frasko-šlezijska razpošiljalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/38.

NB. Za neugajajoče denar nazaj. 2783

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldno. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11-40 predpoldno. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1-05 popoldno. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldno. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenic, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
9-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel. Trsta drž. žel.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfova.
11-15 predpoldno. Osebn. vlak iz Trbiža Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.
2-32 popoldno. Osebn. vlak iz Straže-Toplic, Rudolfova, Kočevja.
4-36 popoldno. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6-50 popoldno. Oseb. vlak iz Jesenic, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Dohod iz Ljubljane juž. žel.:
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplic, Rudolfova, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Globoko potrjim srecem javljam v svojem in vseh sorodnikov imenu pretno vest, da je moj nadvseljubljani edini sinček

Franek

v nežni starosti treh let, po kratki, zelo mučni bolezni, tako zgodaj za svojim dobrim očetom bit poklican k Bogu.

Trupelce nepozabljene nam ljubljenska bude prepeljano iz hiše žalosti, Kongresni trg št. 8, jutri 17. avgusta ob 6 uri zvečer ter polož no v rodinski grob pri Sv. Križu.

Ljubljana, 16. avgusta 1907.

Viki Borštnik roj. Gestrin
nadučiteljeva vdova.

Brez drugega obvestila. 2732

Dobre izvežbanega knjigovodja

hkratu tudi izurjenega korespondenta za slovenščino in nemščino sprejme rastlinska destilacija „JELEN“ v Idriji. 2720-2

Oblastveno dovoljena razprodaja!
Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!
Ta teden
se z dovoljenjem obrtne oblasti radi popolne opustitve trgovine
moške srajce ovratniki manšete kravate kolikor jih je še v zalogi.
Opomba: Razprodaja pod trgovinimi zastavami.
Le pri Ernestu Sarku Dvorski trg št. 3 pod Narodno kavarno.
2006-18

Prada se skoraj nova
uniforma
za železniškega uradnika.
Pogleda se lahko pri Goldmanu, krojaču v Židovskih ulicah št. 8 v Ljubljani. 2730-1

Priden zanesljiv
hlapec
za vsako delo z daljšimi spričevali, če mogoče vojaščine prost, se sprejme takoj. Plača 15 gid. mesečno ter vsega prost. 2706-3
Ponudbe na upravnitvo „Sloven. Naroda“ pod „hlapec 223“.

Mlad uradnik
sedaj v službi pri neki tukajšnji prvovrstni zavarovalnici bi rad s 1. septembrom t. l. premeniti službo. Kot asistent, korespondent ali kontorist bi stopil v kako zavarovalnico, hranilnico ali banko. Vešč je stenografije, nemškega in slovenskega jezika popolnoma v govornu in pisavi. Ponudbe se prosijo pod „Merkur 1907“, poste restante, Ljubljana.

Hotel „Južni kolodvor“
(A. Seidel)
Jutri, v soboto 17. avgusta t. l. velik **KONCERT**
Začetek ob poluosmih. Vstop prost. A. Seidel, hotelir.
2741
Vsako soboto in nedeljo sveže „bavarsko pivo“.

Švicarija.
Od 1. maja nadalje tudi gorka kuhinja
Vsak dan ob 3. in ob 7. popoldne **KONCERT**
Ljublj. seksteta na lok
Ob nedeljah in praznikih ob 7. uri zjutraj, 10. popoldne in ob 3. in 7. popoldne.
Ustop vselej prost.

Vljudno se priporoča trgovina s klobuki in črevlji
Ivan Podlesnik ml. Ljubljana, Stari trg šte. 10.
Velika zaloga, solidno blago.
3613 Gene zmerne. 98

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
12-98 Podružnica v SPLJETU. Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU.
Delniška glavica K 2.000.000. Rezervni fond K 200.000.
obrestuje vloge na knjižico in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subakripcijo deležev anuječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.
Rentni davek plača banka sama. Rentni davek plača banka sama.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.